

Strona główna>Twoje prawa>Prawa podstawowe>Gdzie mogę uzyskać pomoc?>Wykaz właściwych sądów i organów>

Sądy krajowe i inne organy pozasądowe

Sądy krajowe i inne organy pozasądowe

Niemcy

Sądy krajowe

Wszystkie organy publiczne mają obowiązek przestrzegania praw podstawowych. Każda osoba, która uważa, że naruszono jej prawa podstawowe, może wystąpić na drogę sądową.

Osoba, której zdaniem konkretny dotyczący jej przepis prawa narusza niemiecką ustawę zasadniczą (Grundgesetz), może wnieść sprawę do sądu szczególnego. Jeżeli sąd szczególnie uwzględni stanowisko tej osoby, kieruje przedmiotowy przepis prawny do Federalnego Trybunału Konstytucyjnego (Bundesverfassungsgericht) do rozstrzygnięcia o jego konstytucyjności w drodze konkretnej kontroli sądowej. Jeżeli sąd szczególnie nie zastosuje się do orzeczenia Trybunału, po wyczerpaniu drogi sądowej można wnieść skargę konstytucyjną do Federalnego Trybunału Konstytucyjnego.

Jeżeli zaskarzana ustawa lub zaskarzany przepis prawa stanowi wykonanie prawa Unii, obywatel może wnieść sprawę do sądu szczególnego, powołując się na naruszenie Karty praw podstawowych. Sąd szczególnie kieruje wszelkie podniesione w tym zakresie pytania do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (art. 267 TFUE). Niedopełnienie tego obowiązku można zaskarżyć do Federalnego Trybunału Konstytucyjnego w drodze skargi konstytucyjnej (*Verfassungsbeschwerde*) na gruncie naruszenia prawa do rzetelnego procesu określonego w art. 101 ust. 1 zdanie drugie ustawy zasadniczej. Federalny Trybunał Konstytucyjny stosuje Kartę praw podstawowych jako bezpośredni standard kontroli przy rozpoznawaniu skarg konstytucyjnych dotyczących kwestii określonych przez prawo Unii.

Orzeczeń Federalnego Trybunału Konstytucyjnego nie można zaskarżyć i są one wiążące dla wszystkich pozostałych organów państwowych.

Niemiecki Federalny Trybunał Konstytucyjny (Bundesverfassungsgericht)

Uznaje się, że Federalny Trybunał Konstytucyjny stoi na straży ustawy zasadniczej. Do zadań Trybunału należy dokonywanie wiążącej wykładni ustawy zasadniczej oraz zapewnianie przestrzegania praw podstawowych. Jest to trybunał federalny działający w sposób autonomiczny i niezależny od wszystkich pozostałych organów konstytucyjnych. Jest to również samodzielny organ konstytucyjny.

Zgodnie z (między innymi) art. 93 ust. 1 pkt 4a ustawy zasadniczej Federalny Trybunał Konstytucyjny orzeka o skargach konstytucyjnych, które może wnieść każda osoba fizyczna lub prawna, która twierdzi, że niemieckie organy publiczne naruszyły jedno z jej praw podstawowych (zob. art. 1–19 ustawy zasadniczej) lub praw równoważnych prawom podstawowym (art. 20 ust. 4, art. 33, art. 38, art. 101 i art. 104 ustawy zasadniczej).

Skarga konstytucyjna nie stanowi przedłużenia postępowania toczącego się przed sądami szczególnie niższej instancji, lecz jest środkiem nadzwyczajnym, w ramach którego bada się wyłącznie naruszenie konkretnie prawa konstytucyjnego. Szczegółowe informacje można znaleźć w [art. 93 ust. 1 pkt 4a i 4b](#) ustawy zasadniczej oraz w [art. 90 i nast.](#) ustawy o Federalnym Trybunale Konstytucyjnym (Bundesverfassungsgerichtsgesetz).

Informacje na temat skargi konstytucyjnej – w szczególności dotyczące danych, które skarga taka powinna zawierać – podsumowano w [zestawieniu informacji](#) opracowanym przez Federalny Trybunał Konstytucyjny.

Poniżej przedstawiono dane kontaktowe Federalnego Trybunału Konstytucyjnego:

PO Box 1771

76006 Karlsruhe

Tel.: (+49)(0)721 9101 - 0

Faks: (+49)(0)721 9101 - 382

Strona internetowa: https://www.bundesverfassungsgericht.de/DE/Homepage/homepage_node.html

Krajowe instytucje praw człowieka

Niemiecki Instytut Praw Człowieka (Deutsche Institut für Menschenrechte)

Niemiecki Instytut Praw Człowieka jest niezależną krajową instytucją praw człowieka w Niemczech (art. 1 ustawy o Niemieckim Instytucie Praw Człowieka).

Dąży on do zapewnienia, aby Niemcy przestrzegali i propagowali prawa człowieka na gruncie krajowym i w swoich stosunkach międzynarodowych. Instytut wspiera również i monitoruje wdrażanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz Konwencji o prawach dziecka, stosując ustanowione w tym celu mechanizmy monitorowania.

Zajmuje się on wyłącznie prawami człowieka i jest niezależny politycznie. Status prawny instytutu oraz jego zadania i finansowanie reguluje ustawa z 2015 r. o statusie prawnym i mandacie Niemieckiego Instytutu Praw Człowieka (Gesetz über die Rechtsstellung und Aufgaben des Deutschen Instituts für Menschenrechte). Instytut, jako organizacja nienastawiona na zysk, jest finansowany przez izbę niższą parlamentu Niemiec (Bundestag) oraz otrzymuje finansowanie zewnętrzne na potrzeby poszczególnych projektów.

Zadania Instytutu nie obejmują rozpatrywania wniosków składanych przez osoby, które doświadczyły naruszeń praw człowieka. Instytut dokłada jednak wszelkich starań, aby udzielać informacji dotyczących odpowiednich usług doradczych.

Poniżej przedstawiono dane kontaktowe Niemieckiego Instytutu Praw Człowieka:

Zimmerstraße 26/27

10969 Berlin

Tel.: (+49)(0)30 259 359 - 0

Faks: (+49)(0)30 259 359 - 59

E-mail: info@institut-fuer-menschenrechte.de

Strona internetowa: <https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>

Wyspecjalizowane organy ochrony praw człowieka

Federalna Agencja Antydyskryminacyjna (Antidiskriminierungsstelle des Bundes)

Federalna Agencja Antydyskryminacyjna z siedzibą przy Federalnym Ministerstwie ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży stanowi niezależny punkt kontaktowy dla osób, które doświadczyły dyskryminacji. Zadania Agencji określono w ogólnej ustawie o równym traktowaniu (Allgemeines Gleichbehandlungsgesetz – AGG). Agencja Antydyskryminacyjna stanowi punkt kontaktowy dla wszystkich osób, które czują się dyskryminowane ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, płeć, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Agencji powierzono następujące zadania:

udzielanie informacji, porad i – na życzenie – pomocy w polubownym rozstrzygnięciu sporu między stronami, a w razie potrzeby skierowanie stron do lokalnych antydyskryminacyjnych ośrodków doradczych;

zadania z zakresu public relations;

wprowadzanie środków mających na celu zapobieganie dyskryminacji;

przewodzenie badań naukowych;

składanie regularnych sprawozdań do niemieckiego Bundestagu wraz z zaleceniami dotyczącymi eliminowania dyskryminacji i jej zapobiegania.

Osoby, które czują się dyskryminowane lub mają pytania dotyczące ustawy o równym traktowaniu, mogą skontaktować się z Agencją Antydyskryminacyjną telefonicznie, pocztą elektroniczną lub tradycyjną lub za pośrednictwem elektronicznego formularza kontaktowego. Wytyczne dla przedsiębiorstw są dostępne pod adresem <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/>. Można w nich znaleźć odpowiedzi na podstawowe pytania dotyczące wdrażania ustawy o równym traktowaniu w przedsiębiorstwach.

Poniżej przedstawiono dane kontaktowe Agencji Antydyskryminacyjnej:

Glinkastraße 24

10117 Berlin

Tel.: (+49)(0)30 18 555 - 1855

Adres e-mail w celu uzyskania porady: beratung@ads.bund.de

Adres e-mail do zapytań ogólnych: poststelle@ads.bund.de

Strona internetowa: <http://www.antidiskriminierungsstelle.de/>

Federalny Inspektor Ochrony Danych i Wolności Informacji (Der Bundesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit – BfDI)

Federalny Inspektor Ochrony Danych i Wolności Informacji jest autonomicznym i niezależnym organem nadzorczym ds. ochrony danych na szczeblu federalnym. Jego zadania określono w art. 57 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) i w art. 14 federalnej ustawy o ochronie danych (Bundesdatenschutzgesetz – BDSG). Główne zadania Inspektora obejmują:

monitorowanie i egzekwowanie RODO, federalnej ustawy o ochronie danych i innych przepisów dotyczących ochrony danych;

zwiększanie świadomości i edukowanie społeczeństwa w temacie zagrożeń, zasad, gwarancji i praw związanych z przetwarzaniem danych osobowych; doradzanie niemieckiemu Bundestagowi oraz izbie wyższej parlamentu (Bundesrat), rządowi federalnemu oraz innym instytucjom i komisjom w zakresie ustawodawczych i administracyjnych środków ochrony danych;

zwiększanie świadomości administratorów danych i doradzanie im w zakresie ich obowiązków wynikających z RODO, federalnej ustawy o ochronie danych i innych przepisów dotyczących ochrony danych;

rozpatrywanie skarg od osób, których dane dotyczą, lub skarg od stowarzyszeń zajmujących się ochroną danych;

współpraca z innymi organami nadzorczymi w Niemczech i w Europie, wymiana informacji i świadczenie wzajemnej pomocy;

przewodzenie dochodzeń i kontroli;

wnoszenie wkładu w pracę Europejskiej Rady Ochrony Danych.

Federalny Inspektor Ochrony Danych i Wolności Informacji może również wydawać opinie dla niemieckiego Bundestagu lub dowolnej z jego komisji, Bundesratu, rządu federalnego, innych organów i agencji oraz społeczeństwa. Na wniosek niemieckiego Bundestagu, jednej z jego komisji lub rządu federalnego Inspektor bada również wszelkie informacje na temat procesów związanych z ochroną danych w organach publicznych szczebla federalnego. Zgodnie z art. 77 RODO lub – w ramach zakresu dyrektywy o egzekwowaniu przepisów prawa – art. 60 federalnej ustawy o ochronie danych każdy może wnieść skargę do Federalnego Inspektora Ochrony Danych i Wolności Informacji, jeżeli uważa, że organ objęty nadzorem Inspektora naruszył jego prawa. Poniżej przedstawiono dane kontaktowe Federalnego Inspektora Ochrony Danych i Wolności Informacji:

Graurheindorferstraße 153

53117 Bonn

Tel.: (+49)(0)228 997799 - 0

Faks: (+49)(0)228 997799 - 5550

E-mail: poststelle@bfdi.bund.de

Strona internetowa: <http://www.bfdi.bund.de>

W celu skontaktowania się z Federalnym Inspektorem Ochrony Danych i Wolności Informacji, wniesienia skargi lub zgłoszenia naruszenia danych można również skorzystać z formularzy online.

Ponadto na stronie internetowej [Federalnego Inspektora Ochrony Danych i Wolności Informacji](http://www.bfdi.bund.de) dostępne są dane kontaktowe inspektorów ochrony danych krajów związkowych dla podmiotów publicznych i niepublicznych, nadawców i kościołów oraz inspektorów ochrony danych w Europie i poza nią.

Ostatnia aktualizacja: 17/12/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.